

Vážení adoptivní rodiče, vážení příznivci a přátelé Centra Narovinu,

ještě jednou vám všem moc děkujeme za podporu v loňském roce a těšíme se, kam nás společné kroky zavedou letos. Šťastný nový rok!

A co najdete v tomto bulletinu? Opět nechybí příspěvky od vás – adoptivních rodičů, studentů v programu adopce na dálku, partnerských škol, dobrovolníků... Jsme za tuto zpětnou vazbu moc vděční a těší nás, že vidíte v podpoře vzdělání dětí v Keni smysl.

Projekt začíná podporou jednoho konkrétního dítěte, ale ve finále pomáhá celým rodinám i komunitám. A v neposlední řadě prohlubuje vzdělání, empatii, solidární citění či kritické myšlení i dětem u nás. Ať nás nový rok provází jen smysluplnými projekty.

Za Centrum Narovinu

Simona Heřtusová

simona.heřtusova@adopceafrika.cz

Příběh Edwarda z Adopce na dálku

Dobrý den, jmenuji se Edward Ndung'u Njoroge. Narodil jsem se 12. května 1998. Vyrůstal jsem v malém ghettu jménem Githembe v Kawangware. Jsem jediný chlapec v rodině, mám ještě tři sestry a dva báječné rodiče. Materiální nedostatek jsme vynahrazovali láskou a vzájemnou péčí. Moje milovaná maminka, která pracovala jako koordinátorka v Centru Narovinu, mě spolu s mými sestrami přihlásila do programu adopcí. A ten byl dotekem anděla v životě člověka. Byl jsem adoptován Karlem Jancekem, který se postaral o mé základní potřeby, školné, jídlo, oblečení a lékařskou péči. Vážím si každé věci, díky které stojí za lidstvo bojovat. Karle, to byl tvůj andělský dotek a já jsem za to neskutečně vděčný.

Měl jsem v podstatě normální dětství, hrál jsem si v hlině, honil jsem psy, prostě běžný život malého kluka v ghettu. Tedy až do dne, kdy jsem onemocněl. Byla mi diagnostikována epilepsie, což je nemoc, která byla naprosto nečekaná, byla to obrovská rána. Trpět epilepsií navíc v komunitě, kde se provozuje čarodějnictví, to hned lidé věří všemožným pověrám, a tak to bylo o to složitější. Byla to velká zkouška pro moje duševní zdraví. Díky programu adopcí ale moje naděje na to, že budu vést normálnější život, stále žila. Všichni, kdo si mysleli, že jsem blázen nebo že jsem snad uhranutý, se ke mně nedostali, ať se sna-

žili sebevíc. Absolvoval jsem několik vyšetření magnetickou rezonancí a prošel speciálními testy, kterými se lékaři snažili odhalit příčinu mé nemoci, a hledal také způsob, jak s ní bojovat. Chtěl bych Daně velmi poděkovat, že zprostředkovala setkání s jedním z největších odborníků ve zdravotnictví, které v Centru mají, který byl právě na návštěvě Keni a který se mi pokusil pomoci. Naštěstí jsem nikdy neztratil naději, věřil jsem, že jednoho dne budu v pořádku a budu žít bez téhle nemoci a stigmatizace, kterou s sebou nese.

Pokračování na 2. straně

Staňte se adoptivním rodičem i vy a podpořte vzdělání dětí v Keni, má to smysl.

Vzdělání dětí Ostrova Naděje v Keni můžete podpořit i prostřednictvím QR kódu, děkujeme.

Více informací na www.AdopceAfrika.cz

QR Platba

Kdo tvoří tým Centra Narovinu? Představujeme posilu na stáži v Nairobi

Dobrý den, jmenuji se Govan Okuku. Jsem bývalý student The Cooperative University of Kenya a čekám na promoci. Centrem Narovinu jsem byl podporovaný od roku 2009. V současné době jsem na stáži v kanceláři Centra Narovinu v Nairobi, kde se věnuji především vysokoškolským studentům a e-mailům. Pomáhám také při každodenních kancelářských povinnostech. Spolu s ostatními kolegy pra-

cuji také na sbírce vysokoškolských materiálů.

Na škole jsem studoval obor management cestovního ruchu. Mezi mé koníčky patří objevování nových míst pro cestování a dobrodružství. Fotbal mám také rád. V budoucnu bych rád založil cestovní kancelář, která umožní lidem navštívit destinace podle jejich výběru.

Klub přátel adopce

Z účtu Klubu přátel adopce, kam lidé mohou přispívat pravidelnou i nepravidelnou částkou pod v. s. 800a kam jdou i přeplatky, které nám věnovali „adoptivní rodiče“ z ukončených adopcí, jsme ve čtvrtém školním období 2022 podpořili celkem 14 dětí, které přišly o podporu svého dosavadního „adoptivního rodiče“ anebo na svého „prvního adoptivního rodiče“ teprve čekají. Celkem se jedná o částku 57.802,- Kč + 201EUR.

Za věnované částky na Klub přátel adopce velmi děkujeme.

Hana Jodasová

Představujeme vám příběh Precious a Rubena, pro které naléhavě hledáme adoptivní rodiče:

Precious Roseline Atieno (ID v programu 53122) zemřel tatínek. Maminka situaci nezvládla, a tak holčička nastoupila do sirotčince Ostrova Naděje na Rusinga Island a od ledna začala chodit do školky. Holčička má astma.

Její podpora stojí 5.600 Kč/220 EUR za jedno školní období (tj. 16.800 Kč/660 EUR za rok).

Pro více informací kontaktujte Juraje na juraj.sasko@adopceafrika.cz, děkujeme.

Rubenovi Onyango Ogutu (ID v programu 53119) zemřela maminka, a tak chlapec chvíli žil s babičkou. Kvůli špatné finanční situaci nastoupil do sirotčince Ostrova Naděje na Rusinga Island a od ledna začal chodit do školky. Ruben má rád fotbal. Je zdravý kromě občasné malárie. Podpora chlapce činí 5.600 Kč/220 EUR za školní období (tj. 16.800 Kč/660 EUR za rok).

Pro více informací kontaktujte Pavlu na pavla.brixi@adopceafrika.cz, děkujeme.

Příběh Edwarda z Adopce na dálku *pokračování z 1. strany*

Dnes mohu říci, že žiji šťastný život, naučil jsem s nemocí žít a jsem hrdý na to, jaký se ze mě stává člověk. Během středoškolských studií ze mě vyrostl hudebník. Používal jsem hudbu jako svou kotvu, svou svobodu, své bezpečné místo, kde mohu být, a s tímhle propojením jsem šel jsem životem a s ním vyrostl. Věděl jsem, že musím dělat víc než jen zpívat, a právě teď jsem vydal dva oficiální singly s mým opravdu dobrým kamarádem, jedním ze zakladatelů zábavního průmyslu v Keni JBLESING. Pracujeme na dalších, větších projektech, které budou zveřejněny začátkem tohoto roku. Chci použít tento dar, který mám, abych se podělil o světlo s každým, kdo přijde z míst, kde je tma a kde se cítí být osamělý. Skrze hudbu budeme spolu.

Budu sdílet odkazy na svou tvorbu a skutečně věřím, že existuje naděje a světlo na konci tunelu.

Jsem opravdu vděčný Centru Narovinu. Žádná slova nemohou vyjádřit mé pocity, které chovám k programu adopcí. Víím, že nejsem sám, a tak se přidávám celým srdcem a s láskou k tomuto požehnání.

S láskou Centru Narovinu

Tvorbu Edwarda si můžete na YouTube vyhledat pod jeho uměleckým jménem Tajezo.

Zdravotní pojištění

Rádi bychom vám poděkovali, že jste i v loňském roce podpořovali děti v programu zdravotního pojištění. To má výši 1.500 Kč (60 EUR) za rok a tato částka pokrývá zdravotní prohlídku a zdravotní výdaje. Ročně jde o max. 150 000 KES v případě úrazů a nehod a 10 000 KES na léky a ošetření.

V druhé polovině loňského roku byla ze zdravotního pojištění například uhrazena operace malého Samwela, který si před několika lety zlomil stehenní kost, ta však nebyla správně ošetřena, protože rodina neměla dostatek financí. Kost srostla špatně a chlapec při chůzi trpěl velkými bolestmi, a to nemluvíme o špatném postoji těla a jeho vlivu na chlapcovu páteř. Lékař se proto rozhodl pro operaci, aby chlapec netrpěl a mohl chodit bez bolesti. Nyní se chlapec zotavuje a my věříme, že se kvalita

chlapcova života zlepšila, a to díky zdravotnímu pojištění a tím i možnosti operace.

Zapojte se do dalšího období zdravotního pojištění, které bude platné od června 2023 do května 2024. Platbu 1.500 Kč (60 EUR) bude nutno provést do poloviny května 2023. Děkujeme.

Eva Jedličková

Příběh mojí adoptivní holčičky Monici

Monica nemůže chodit. To se ukázalo jako definitivní stanovisko na jaře roku 2021 při poslední prohlídce lékařem, který operaci nedoporučil, protože by ji mohla ohrožovat na životě.

Prvně jsem se se svou adoptivní holčičkou setkala v říjnu roku 2019 v Nairobi, kde doposud žije. V té době jsme začali s nairobskou kanceláří

CN a keňskou koordinátorkou adopce Lydií řešit určující operativní zákrok pro Monicu v nemocnici Kijabe 50 kilometrů od Nairobi. Zde nám bylo lékařem sděleno, že je potřeba vložit Monice do stehenních kostí jakési kovové komponenty, které napomohou žádoucímu srůstu kostí v této oblasti, a ona tak bude moci v budoucnu chodit. V této chvíli existovala stále naděje na její vyléčení.

Na jaře roku 2021 mi volala ředitelka CN Dana, která mi sdělila onu finální zprávu, že není možné, aby Monica absolvovala tuto nákladnou operaci. Na její otázku, zda bych si přála vrátit zaslané peníze, zazněla z mé strany naprosto jednoznačná odpověď, a to „v žádném případě“. Společně s Danou jsme se jednomyslně shodly na tom, že holčičce pořídíme z tohoto obnosu zdravotní pomůcky a další nezbytné potřebné věci.

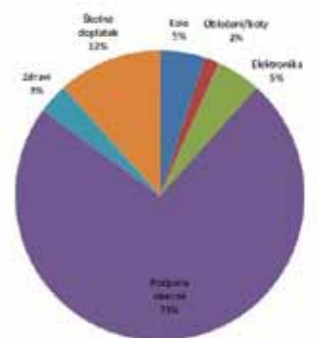
Naposledy jsem se s Monicou setkala v dubnu 2022. Diagnóza je tedy nyní jasná, Monica nebude chodit. Ze zasláního budgetu se díky Tomášovi nakonec Monice pořídil invalidní vozíček. Aby našla v životě ve své nelehké situaci uplatnění, bylo jejím snem naučit se péct, a to převážně pečivo, jež bude moci po sousedství prodávat. Proto se dále z budgetu zakoupily potřebné výrobky, jako jsou nádoby, trouba, ingredience i de facto čas a znalosti učitelky, která za ní docházela, aby ji vše ohledně pečení mohla naučit. Dnes Monica peče úžasné, oku lahodící pečivo, které doufám budu moci při své páté návštěvě Keni ochutnat. Za zájem o dobrou věc děkuji i Vám čtenářům.

Evelína Milfortová

Po čase, již v ČR, jsem obdržela v roce 2020 zprávu, že operace by vyšla zhruba v přepočtu na 50 tisíc korun. Vzpomínám si na okamžik, kdy jsem jela v autě a z této skutečnosti byla velmi smutná, protože takový obnos jsem v té době nebyla schopná Monice poskytnout. Ten den mne jako zásahem osudu oslovil kamarád s celkem běžnou otázkou – jak se mám. Pověděla jsem mu, že mě velmi trápí situace ohledně Monici a jejího zdravotního stavu vyžadujícího operaci, která má být nákladná. Jednoduše se mě zeptal „kolik“, řekla jsem 50 tisíc a on se pouze zeptal na číslo účtu. Peníze mi druhý den přistály na účtu a já je následně ihned přeposlala na účet Centra Narovinu se společným cílem zajistit Monice příznivější budoucnost. Dnes jsem mu vděčná za tento štědrý příspěvek, i když musel být ve finále využit jinak. Moc ráda bych zmínila jeho jméno – Ing. Mgr. Tomáš Kaštil, který taktéž pomáhal s projekty na Ostrově Naděje v Keni a je rovněž aktivním adoptivním rodičem.

Extra podpora dětem v Keni

Za čtvrté čtvrtletí roku 2022 bylo provedeno celkem 60 extra plateb v celkové hodnotě 249 909 Kč.

Ostrov Naděje v Keni Práce a život s dětmi z komunitního centra na ostrově očima studentů Ostravské univerzity

Mambo (ahoj ve svahilštině)! Jmenuji se David, jsem studentem postgraduálního studia Klinické neurovědy na Lékařské fakultě Ostravské univerzity a rád bych vám přiblížil své zážitky a zkušenosti ze své dobrovolnické stáže na klinice, umožněné univerzitou a Centrem Narovinu.

Když jsem objevil možnost vycestovat v rámci svého studia na univerzitu dobrovolnickou stáž do Afriky, neváhal jsem ani chvíli. Z nabízených možností mě nejvíce oslovil projekt na Rusinga Island v Keni, kde bych se mohl realizovat nejen v práci s dětmi, ale zejména v pomoci na místní klinice. Po úspěšném výběrovém řízení jsem se začal věnovat dlouhé přípravě na pobyt a druhý týden v listopadu jsem se konečně mohl vydat na měsíční stáž do Keni.

V sobotu, ihned po příjezdu, jsem byl obklopen dětmi ze sirotčince, které mi ukázaly celé komunitní centrum od hřiště přes třídy a ubytování dětí až po farmu s chovnými rybníky u jezera. Mohl jsem poznat personál kuchyně, který připravoval jídlo ve velkých hrncích na otevřeném ohni, potkal jsem pracovníky sirotčince včetně madam Desline, která se jakožto vedoucí sirotčince stará o více než 80 dětí, a hned jsem se zapojil do přípravy večere, která následovala. Během zbytku víkendu jsme společně s dětmi ze sirotčince a s madam Desline navštívili místní kostel, kde děti také vystoupily s připraveným tancem, a trávili jsme čas společnými hrami, kreslením a sportováním.

Přišlo pondělí, první den na klinice. Konečně jsem se mohl seznámit s vedoucím lékařem kliniky – Emanuele Sossim, který si mě ihned vzal pod svá křídla, ukázal mi celou kliniku, představil všechny pracovníky a při vyšetřování prvních pacientů mi trpělivě vysvětloval proces vyšetření a následné léčby. Nebyl čas na trému nebo pomalé rozkoukávání se, hned jsem se vrhl do víru života na klinice, veden radami Sossiho a Dana, vedoucího laboratoře. Po několika dnech jsem si byl jistější v odebírání anamnézy, provádění základních testů, předepisování a dávkování léčiv a v ošetření pacienta, takže jsem mohl pracovat samostatněji. Děti ze sirotčince mě naučily základní fráze ve svahilštině a v místním jazyce luó, které jsem v komunikaci s pacienty mohl používat, což jim vždy vykouzlilo úsměv na rtech a spolupráce s nimi byla jednodušší.

Před mým odjezdem do Keni jsem již měl zkušenosti z nemocnic v Česku, takže pro mě nebylo všechno nové, ale nemohl jsem se nijak připravit na lokální nemoci a problémy. Vzhledem k tomu, že během mého pobytu začalo období krátkých dešťů, začali se množit komáři, což jsme mohli každodenně sledovat na klinice na velkém nárůstu pacientů pozitivně testovaných na malárii, častokrát byli ve velmi těžkém stavu. Jejich diagnostika a léčba byla pro mě nejčastějším úkonem na klinice, stejně jako diagnostika a léčba pacientů infikovaných parazity v čele se střevní schistosomózou a dětí se svrabem. Z onemocnění, která nejsou v Česku častá, jsem se zde setkal zejména s mnoha pacienty s HIV, se srpkovitou anémií a u dětí s plísňovou infekcí hlavy. V rámci léčby pacientů v akutním stavu jsem na klinice mohl zúročit své zkušenosti s kanylací pacientů, mohl jsem si vyzkoušet šití ran, malé chirurgické zákroky, ale také rentgen našeho pacienta v nedaleké nemocnici s rentgenem nebo drenáž tekutinové kolekce břicha starého pacienta v jeho domově.

Se skvělým personálem na klinice jsme se rychle stali přáteli a měl jsem možnost spolupracovat s každým na klinice. S Mama Chepi, recepční, jsem odebíral vitální funkce nově přichozím pacientům, se Sossim jsem každodenně vyšetřoval a léčil pacienty, s Danem jsem prováděl rychlotesty a mikroskopická vyšetření krve nebo stolice, se Zacem a Judith jsem se v rámci pravidelných vyšetření staral o těhotné ženy a očkoval jsem malé děti. S Peterem a Lindou jsme se starali o prohlídky a medikaci pacientů s HIV, se Shillou jsme sterilizovali použité instrumentarium a ve volných chvílích nám všem na klinice zpestřovala život jednoletá Hazel, dcera Millicent, sestry monitorující pacienty s tuberkulózou.

Nejkrásnějším momentem pro mě byla předposlední noc mého pobytu, kdy jsem se konečně dočkal porodu. Viděl jsem, jaká je to pro matku velká dřina a bolest, i když se jednalo již o její páté dítě. Mohl jsem při porodu pomáhat sestře na službě Phoebe při všech úkonech, dokonce přestříhnout pupeční šňůru a sladkou odměnou nám všem byl pláč nově narozeného, zdravého chlapečka.

Díky kolegům z nemocnice ve Frýdku-Místku jsem mohl přivést nové kovové nástroje, které na klinice mnohdy chyběly, a se Shillou jsme mohli obrázky, dekoracemi a fotkami zkrášlit čekací prostory na klinice a také u lůžek nejmladších pacientů. Věřím, že i v budoucnu budu moct klinice pomoci, zejména sbírkou chybějících nástrojů, přístrojů a dalšího nemocničního materiálu z českých nemocnic.

Celý měsíc práce na klinice pro mě byl velmi obohacující. Seznámil jsem se s místní kulturou a mentalitou pacientů, setkal jsem se s mnoha nemocemi, které v Evropě nemáme, a mohl jsem si vyzkoušet hodně úkonů, ke kterým se v Česku nikdy nedostanu. Nabyté vědomosti a dovednosti pro mě budou užitečné i v budoucnu a cenná jsou zejména přátelství s místními kolegy.

Odpoledne a večery jsem trávil s dětmi ze sirotčince, základní školy a později také se studenty střední školy. Vzhledem k tomu, že šestáci a osmáci měli před závěrečnými zkouškami, nebyl náš čas naplněn pouze hrami, sportem a kreativními ak-

tivitami, ale také společným učením po večerech. Skamarádil jsem se nejen se zaměstnanci kliniky, se Sossim, Zacem a Danem jsme trávili společně čas také po práci a na výletech, ale také s učiteli ze základní školy v čele s panem ředitelem a jeho zástupkyní, madam Violet na společných obědích. Spřátelil jsem se také s madam Desline, v kostele a na procházkách s dětmi ze sirotčince, a zejména s učiteli ze střední školy – s Derrickem, Dicksonem a Leonardem, se kterými jsme prozkoumali krásy celého ostrova a absolvovali jsme také výlet na kajacích nebo na lodi po Viktoriině jezeře a sousedních ostrovech.

Po těžkém loučení s Ostrovem Naděje jsem měl možnost prozkoumat více míst v Keni – zažít krásy pobřeží Indického oceánu na vyhlášených plážích Diani, prohlédnout si krásné přístavní velkoměsto Mombasa, poznat po čajových plantážích také plantáže kávové, vidět mnoho zvířat v nádherné národní rezervaci Masai Mara a také prozkoumat hlavní město Nairobi. Za skvělé zážitky, mnoho nových přátelství a zejména za velmi dobrou životní zkušenost chci velice poděkovat Ostravské univerzitě a Centru Narovinu.

Nejdříve bych se měla představit, abyste věděli, jak jsem spojena s Centrem Narovinu. Jmenuji se Pabina a nyní jsem studentkou pátého ročníku lékařské fakulty na Ostravské univerzitě v České republice. Dostala jsem příležitost dobrovolničit na klinice v Humanistickém centru na ostrově Rusinga. Nedávno jsem se z této cesty vrátila a ráda bych se s vámi podělila o své zkušenosti.

Když jsem přijížděla po cestě do Humanistického centra, právě končil školní den, a tak mě okamžitě přivítaly nadšené děti, které křičely: „Ahoj, jak se máš?“ nebo „Mzungu!“ (běloch). Jakmile jsem byla na místě, setkala jsem se se dvěma dobrovolnicemi, kteří tam byli předchozí tři týdny – Honzou a Jirkou. Protože už bylo pozdě večer, rychle mě provedli po okolí, abych se seznámila s místem a lidmi. Šli jsme se také podívat na kliniku, kde jsem měla pracovat několik příštích týdnů. Tam jsem se seznámila s Lynet (známou také jako Mama Cheppi), která pracuje na recepci, Danem (laborantem) a nakonec jsem potkala člověka s „velkým doktorským úsměvem“ (jak řekl Honza) – Sossiho (primáře kliniky).

První týden mě doprovázeli Honza a Jirka. Rozhodně na klinice stihli během svého pobytu pochytit spoustu věcí a byli plní znalostí. Většina práce na klinice spočívala ve zjišťování anamnézy, doporučování laboratorních vyšetření, stanovení diagnózy a poskytnutí správných léků a vysvětlení jejich dávkování pacientům. Na začátku toho bylo mnoho ke vstřebání,

ale všichni byli ochotní a velmi nápomocní. Zvláště když bylo rušno a jednalo se o pacienty, kteří nebyli schopni mluvit anglicky, ostatní zaměstnanci kliniky pomáhali překládat.

Od prvních až do posledních dnů jsem se setkávala s mnoha novými situacemi, na které jsem nebyla zvyklá. Mohla jsem si nejen rozšířit své klinické znalosti, ale také díky těmto zkušenostem osobnostně růst. První výzvou, které jsem čelila, bylo ošetřování pacientů, kteří byli v bolestech. Jednou šlo o pětiletého chlapce, který měl hlubokou ránu na čele, protože ho zasáhla houpačka. Potřebovala jsem kolem rány aplikovat injekci s anestetikem, které by mu čelo znecitlivělo – připravilo ho na šití. Byl však vyděšený, plakal a nespoupracoval. Proto bylo nutné ho silou držet. Jelikož jsem se v takové situaci ocitla poprvé, bylo to pro mě dost emotivní. Když se na to teď dívám zpětně, naučila jsem se, jak říkal Sosi, „soustředit na to, co je pro pacienta a výsledek péče nejlepší“.

Během mého pobytu došlo také k několika potratům. To mi umožnilo naučit se, na co si mám dávat pozor a co v takových případech dělat. Během jednoho z nich jsem také mohla asistovat při zákroku zvaném dilatace a kyretáž. Ten se provádí proto, aby se zajistilo, že bude odstraněn veškerý obsah uvnitř dělohy. Pokud se neprovede správně, žena bude nadále krváčet – dokonce může dojít až k vykrvácení a smrti. Ačkoli jsem se těšila hlavně na asistování u porodu (což dělali i dobrovolníci přede mnou), byla i tato zkušenost velmi cenná. Obecně bylo skvělé mít možnost tyto situace sledovat a učit se z nich.

Další zkušenost, která mi opravdu otevřela oči, byla pohotovost s ročním dítětem. S nízkou hladinou cukru a hemoglobinu v krvi bylo sotva při vědomí, na dotek studené a bez života. Prováděli jsme resuscitaci, ale nakonec bohužel Sosi musel oznámit čas úmrtí. Byl to pro mě opravdový okamžik růstu, protože to byl můj první pacient, kterého jsem resuscitovala a ztratila.

Navzdory všem těmto smutným situacím byly kolem školy vždy veselé děti. Byly tak bystré, inteligentní a spokojené. Někdy jsem odpoledne chodila ven hrát s některými z nich badminton nebo fotbal. Zpočátku nevěděly, jak hrát badminton. Přesto se rychle učily, a dokonce si při hře pomáhaly, což bylo milé vidět. Takovéto interakce s dětmi a rozhovory s nimi mi umožnily poznat jejich individuální osobnosti a vidět v každém z nich jeho jedinečné kouzlo. Ale viděla jsem také jednu společnou věc, kterou byl jejich úsměv, zvědavost a nadšení.

Vedle lidí, se kterými jsem pracovala na klinice, bylo v Humanistickém centru i mimo jeho areál mnoho lidí, se kterými jsem se spřátelila. Každý člověk byl velmi příjemný, milý a vždy jsem se cítila vítaná. Samozřejmě jsem se také občas musela chovat jako turista, když už jsem tam byla. Navštívila jsem tedy několik krásných letovisek na ostrově a také podnikla výlety do Mbity, Kisumu a i lodí na okolní ostrovy. Všechny tyto akce byly skvělým dobrodružstvím s dobrým jídlem, společností a výhledy. Díky všem těmto nezapomenutelným vzpomínkám, které jsem si během cesty vytvořila, jsem velmi vděčná, že jsem dostala příležitost a mohla přijet na ostrov Rusinga a získat tuto dobrovolnickou zkušenost. Vždycky na to budu vzpomínat a vážit si svého pobytu tam.

Postřehy z cesty do Keni za adoptivní dcerou

Očima Pavly Po cestě na ostrov Rusinga máme ženy nesoucí koše a kýbly na hlavě a pestrobarevné šaty jim povlávají kolem těla. Díky kýblům mají takové majestátní držení těla, že by jim to evropské ženy mohly závidět. Děti se vrací ze škol ve svých školních uniformách a malý capart vleče batoh větší, než je on sám. A všude krávy a kozy. Silnice se

znatelně mění, když přejedeme z mostu na ostrov. Tam totiž končí asfaltová silnice a začíná nefalšovaný autodrom. To se nedá nazvat ani polní cestou, neboť to je rigol vedle rigolu, sem tam nějaká ta kráva, která nesmí na silnici chybět, neb tvoří autentičnost daného místa a je třeba ji objet. Po hezkých domech není ani památka a začíná tu syrová, nefalšovaná bída. Oproti tomu Rusinga překvapí svým prostorem a děti jsou prostě boží. Chvilku vás okukují a už si vás vedou za ruku. Chtějí se kamarádit. Domov tu našlo na 80 sirotků nebo polosírotků, přestože kapacitaje pouze pro 50 z nich, ale oni jsou naprosto bezprostřední. Mimo sirotčince je tu školka, základní škola a střední škola. Děti velmi rychle pochopily, že anglicky to se mnou moc nepůjde a najednou to z nich padá. Ahojoj, jak se máš, pojď se mnou a dobrou noc. Před spaním děti postupně přicházejí a objímají nás, přičemž mě osobně česky šeptají „dobrou noc“. Některé podezírám, že si daly druhé kolo. Tyhle děti mají v sobě hromadu lásky.

Na letišti v Nairobi na mě čekala Presslyne, kterou jsem poznala hned na první pohled. Byla to krásná, štíhlá černoška a nelze popsat ani slovy naši vzájemnou radost, že se konečně vidíme. Její adopce na dálku byla započata před 18 lety a teď tu přede mnou stála namísto sedmileté holčičky dospělá žena s ukončeným vysokoškolským vzděláním. Ten pocit, který ve mě koloval od hlavy až k patě a pak třikrát stejně, nelze ani popsat slovy.

Dnešní den nás Presslyne pozvala k sobě domů na návštěvu. Presslyne bydlí ve slamu Nand, kde opravdu bydlet nechcete. Vidět chudobu v tak v surovém stavu, vás až pohltní. Na rozloze 2,5 km2 bydlí i 300 tisíc lidí na kilometru čtverečním. Procházeli jsme tento bohem zapomenutý a neutěšený prostor, jeho jednotlivé ulice s obchody, kde pekaři mleli kukuřičnou mouku, řezník prodával maso, grilovala se kuřata a restovaly hranolky

a já hned věděla, že tady se mi čůrat rozhodně nebude chtít, i kdybych si měla udělat na močáku uzal. Ve slumu si můžete koupit všechno, na co si vzpomenete, a ani k tomu nepotřebujete žádnou hotovost. Peníze se převádějí při transakci přímo z účtu na účet, z mobilu na mobil. Proto každý Keňan mobil má, nemá mobil, jako by nežil. Ve slumu byl obchod s potravinami, směnárny, obchod s oblečením, s obuví, kadeřnictví a hospody. Je tam prostě všechno, na co si vzpomenete, jen to vypadá jinak a dost děsně. Ulice nejsou vyasfaltované, a když zaprší, celý slum plave v bahně.

Dorazili jsme do obydlí, kde bydlí Presslyne se svým tatínkem. Jednalo se o boudu z plechu, jednu z řady plechových boudiček. Protože dcera nemůže spát v jedné místnosti se svým otcem, na noc odchází ke své tetě. Tatínek nás vřele přivítal, předali jsme dárky pro celou rodinu a mimo jiné si zahráli pexeso a Člověče, nezlob se, co jsme přivezli dětem. Poté se podávalo jídlo ugali s udušeným nasekaným dýňovým listem a smradlavé rybičky, které jsou prý jejich oblíbené. Na naši počest dnes bylo maso (ty rybičky). Jako dezert byla sladká kaše, která se pila z hrnečku a dodá energii, že můžete skálu lámat. Spolkla jsem bez reptání, co mi bylo naloženo, a ani jsem ze zdvořilosti nepípla. Dozvěděli jsme se, že aby mohli v boudě svítit elektrinou, musí si předem koupit od energetické společnosti žetony, které pak vhadzují do kasičky umístěné v boudě, a pak mohou po určitou dobu svítit.

Druhý den byla naplánována opětovná návštěva rodiny ve slumu, tentokrát za přítomnosti maminky, která přijela do Nairobi na promoci. Bída celého slumu a jeho obyvatel byla všudypřítomná, ale tentokrát jsme jeli autem. Slum strašně smrdí, jako když jste na skládce, ale po chvíli si nos zvykne a už toho tak moc necítíte. Proplétali jsme se uličkami plnými malých krámků, se vším, co si jen dokážete představit, včetně dámských lodiček. Já bych lodičky zapíchla tak akorát do prvního bahna na cestě. Podél cest se válely hromady odpadků. Někjaký systém komunálních služeb tady nefunguje, koše prakticky neexistují, co komu upadne, zůstane ležet na zemi. Děti si však z ničeho nic moc nedělaly a zvesela poskakovaly mezi kalužemi.

Loučení bylo velmi emotivní. Presslyne brečela a mezi vzlyky jen opakovala, že udělá všechno proto, aby nás nezklamala. Stály jsme tam v objetí dlouhou chvíli a v myšlenkách mi proběhla celá ta doba, co jsme ji podporovali, a to, jaké jsme vlastně měli všichni na sebe velké štěstí. Nejdříve, že tatínka napadlo část rodiny odvést do Nairobi s tím, že chtěl pro Presslyne lepší život. Potom, že ji Ken našel ve škole a přijal do programu adopce. Já měla štěstí, že se mi splnil sen o tom, že si vyberu dívku, která bude natolik chytrá, cílevědomá a odpovědná, že vystuduje veškerou. Když jsem své představy o vysoké škole ventilovala před 18 lety přátelům, koukali na mě, jako že jsem spadla z jahody naznak. Vysoká škola a holka ze slumu? Ale já jsem se svého snu odmítala vzdát. Zároveň jsem však měla štěstí na své kamarády, kteří mi na cestě, kterou jsem si pro Presslyne vysnila, finančně pomáhali, za což Daně, Standovi, Jirkovi a Zdenkovi moc děkuji. Děkuji taktéž své rodině za shovívavost a podporu. A nakonec sama Presslyne měla štěstí na své rodiče, kteří, přestože jsou nevzdělání, mají pokrokové názory a pochopili, že vzdělání je pro jejich dceru cestou a na dějí na lepší život, a ve studiu ji podporovali.

Doprovodila jsem Presslyne k branám rezortu a naše pohledy se naposledy setkaly. V jejím byla naděje a odhodlání, v mých hrdost. Pak nasedla na motorku, která pro ni přijela, zamávala a zmizela mi z dohledu. Teď už to bude na ní.

Epilog. Dle statistických údajů žije v celé Africe v chudobě 600 miliónů lidí, přičemž milióny dětí na světě nemají přístup ke kvalitnímu vzdělání. Školský systém v Keni garantuje pouze základní školu, která končísedmou třídou závěrečnými zkouškami, a nižší střední školu, ale i tak je pro mnoho rodičů vzdělání velmi nákladné a hodně nadaných dětí propadá sítím kvůli chudobě. Afrika má neskutečný potenciál jak v oblasti lidských zdrojů, tak v nerostném bohatství. Zvláště v dnešní době, kdy Evropa hledá zdroje pro vlastní přežití, může být investice do vzdělání na černém kontinentu jednou z dlouhodobých cest a východisek z krize. Řešení ekonomické migrace, se kterou se Evropa potýká a ze které dosud nenachází smysluplné východisko, máme dle mého názoru, přímo před očima a je to vzdělání. Do Evropy neutíkají vzdělání lidé, neboť Afričané mají silné vazby na své rodiny a milují svou zem. Do Evropy utíkají zejména ti, které vyžene z jejich země bída a chudoba. Ti pak v marné naději na lepší život hledají uplatnění, ale bez vzdělání nemohou být pro Evropu přínosem. Jako vzdělání zůstanou doma a mohou být své zemi prospěšní.

Slyšela jsem názor „co je nám po Africe, sami máme málo“. Ale ani ten nejchudší samozivitel, ani nejchudší důchodce není nucen řešit tak velké existenční problémy a přitomvšichni žijeme na jedné planetě. Jestli chceme jako civilizace přežít, měli bychom se o ni starat společně. Česká republika je velice štědrý sociální stát a my všichni žijeme v blahobytu. Narodili jsme se na bohatší straně zeměkoule, naše životy žijeme v přebytku, aniž bychom si to sami uvědomovali, a to i na pozadí dnešní války a energetické krize. Střetnutí se skutečnou chudobou pak otvírá oči a mně osobně to způsobilo vnitřní sociální převrat. Uvědomila jsem si, jaké štěstí mám, že jsem se nenarodila v bídě, naučila jsem si vážit toho, co mám, a že to není bohužel pro každého člověka samozřejmostí. Tato cesta mi dala mnohé. Pokoru, lásku, soucit a naději. Změna začíná od jednotlivce. Cítím vnitřní potřebu se o svůj blahobyt podělit. Je jednoduché dát chudému najíst, ale teprve když ho naučíte, jak chytat ryby, jak uplést košík, prostě jak se umět o sebe postarat, tak je to ten nejlepší dar, který může člověk člověku věnovat.

Milí přátelé, jestli jste dočetli až sem, děkuji Vám za Vaši pozornost a velmi Vás prosím, podělte se společně se mnou o svůj blahobyt. Pokud můžete, dejte nějakému dítěti naději na lepší život, a pokud se na takovýto dlouhodobý závazek necítíte, prosím zakupte na: www.centrumnarovinu.cz jeden z nabízených certifikátů nebo míč, panenku, polštář s dekou či boty, ať mohou děti v sirotčinci důstojně spát, ať mohou prožít šťastnější dětství, ať nemají před spaním hlad. Garantuji Vám, že Vaše pomoc doputuje k potřebným.

Láska k druhému, pokora k životu, umět naslouchat, chtít něco darovat, být ochoten se rozdělit, moudrost a vzdělání jsou osobním bohatstvím každého člověka.

Presslyne a mnoho dalších dětí, které dostaly šanci, mohou změnit svůj život, mohou změnit svět, pojďme dát společně příležitost ještě dalším.

Pavla Pudilová

Očima Zdeňka Téměř všechny zážitky z naší cesty byly popsány Pavlou na předešlé stránce. Jen se tedy tak trochu podělím o své emoce. Cestu jsme měli naplánovanou tak, abychom ještě zastihli děti v naší škole na Rusinga, než odejdou na prázdniny, a snad se nám také podaří v Nairobi vidět na vlastní oči promoci naší úspěšné adoptivní dcery Presslyne. To se sice nepodařilo, ale i tak jsme si to užili.

Začali jsme tedy na Rusinga. Při vstupu do areálu školy se vám stane zvláštní věc, přejdete do jiného světa. Přejdete do světa dětské upřímnosti, radosti z každé maličkosti a vřelosti upřímné duše, jaké jsou schopné snad jen děti zde na Rusinga. Potom vás překvapí samotný areál školy, jak je vše důmyslně umístěno, jak jsou všechny budovy postaveny tak, aby co nejlépe sloužily ke svému účelu, a jak je celý areál veliký. Počítačová učebna, jaká není široko daleko. Zdá se nemožné, že celé to je postaveno z dobrovolných příspěvků, bez přispění státu. Je to v podstatě velký zázrak. Prožít zde čtyři dny vám pak zcela změní pohled na svět a na to, co je vlastně v životě důležité. To když vidíte děti, které přišly o zbytek rodiny, nemají téměř nic a přesto dokážou být veselé, a dokonce přenášet tu radost ze života i na vás. Odjžděli jsme trochu smutní a zamýšlení, ale oba jsme s Pavlou cítili, že když bude příležitost, vrátíme se.

Další má emoce byla spojena s naší adoptivní dcerou Presslyne. Po příletu z Kisumu do Nairobi vycházíme z příletové haly a najednou vidím Pavlu, jak jí vypadly všechny věci z rukou a jak běží před letištní halu a tam se uprostřed cesty objímá s Presslyne, skáčou, točí se dokola a přitom se smějí a pláčou zároveň. Taky mi vypadlo všechno z rukou a cítil jsem, jak to pomalu přechází i na mě, jak i mně se derou slzy do očí. Ještě že se ty dvě se od sebe vůbec nechtěly odtrhnout, a tak když jsem se vzpamatoval, stačil jsem udělat pár fotek z prvního setkání. Potom už jsme byli celých čtrnáct dní všichni od rána do večera jen spolu a zažili jsme všechno, co se dalo. Nairobi, její škola, rodina, safari, let letadlem, pláž, východ slunce nad mořem, Mombasa, prostě spousta zážitků. Časem jsem zjistil, že si ty dvě ženy mezi sebou vytvořily zvláštní vztah. Bylo to, jako když jsou máma s dcerou nejlepší kamarádky. No a ta nejsilnější emoce přišla na konec, při loučení. Nedá se popsat!

Zdeněk Mocek

Celou, nezkrácenou verzi článku najdete na www.centrumnarovinu.cz/cesta-do-keni-aneb-postrehy-adoptivni-maminky

Vánoční jarmark ZŠ Hostýnská a sbírka na studenta Elijaha z Keni

Žáci základní školy Hostýnská na Praze 10 ve spolupráci s učiteli připravili 7. prosince Vánoční jarmark. Tato událost se uskutečnila přímo ve škole a byla přístupná veřejnosti. Žáci si připravili nejrůznější vánoční

dekorace a výrobky, které ocenili a následně prodávali. O samotném výtěžku si každá třída rozhodla sama. Někdo si zpříjemní školní rok zmrzlinou, některé třídy si nakoupily pomůcky, jiné přispěly na školné pro žáka Elijaha, kterého škola podporuje.

Prosincový jarmark byl důležitý a zvláštní tím, že se uskutečnil po velmi dlouhé době. Někteří žáci naší školy ještě neměli možnost ho zažít a bylo to pro ně tedy úplně poprvé. Školní jarmark je jednou z mnoha příležitostí, jak propojit školní prostředí s domácím prostředím žáků, což je velmi důležité pro celkové klima školy.

Ani na tomto ročníku nemohl chybět školní klub se svojí tradiční kavárnou U Sněhuláka. Nejprve bylo třeba vše promyslet,

nacenit, připravit a vyrobit nápojová menu. V rámci celoroční hry na zvýšení finanční gramotnosti si děti, které se na provozu kavárny podílely, vyzkoušely uzavření vzorové dohody o provedení práce. V tomto lze spatřit značný přínos pro žáky. Děkujeme rodičům, učitelům, žákům (i těm bývalým) a vůbec všem, kteří se u nás zastavili na kus řeči a něco dobrého k pití a k snědku, že tuto akci svou přítomností podpořili.

Nedílnou součástí Vánočního a Velikonočního jarmarku již tradičně bývá zahájení sbírky na školné a zdravotní pojištění našeho kamaráda, studenta Elijaha z Keni, kterého podporujeme již řadu let a často si s ním dopisujeme. K rozhodnutí o adopci na dálku došlo před lety spontánně s cílem dělat něco užitečného. Sběrka probíhá tak, že návštěvníci jarmarku a následně žáci ve třídách do ní finančně přispívají. Po ukončení sbírky dojde k celkovému součtu a jednotlivé zúčastněné třídy či jednotlivci jsou zveřejněni na webu školy. Přínosem pro žáky může být myšlenka uvědomění si pomoci potřebným, což považujeme za velmi ušlechtilé.

Mgr. Stanislav Kodet, zástupce ředitele školy Hostýnská

Férový obchůdek dárky s příběhem

